

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL SOCIALINIŲ TYRIMŲ INSTITUTE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2008 m. gegužės 14 d. Nr. FA-P5-50-7-30
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento
direktorės Daivos Bakutienės
2007-06-04 pavedimą Nr. P5-50-7

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Joalita Katinienė

Auditas pradėtas 2007-06-04
Auditas baigtas 2008-05-14

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2007 m. birželio 4 d. pavedimu Nr. P5-50-7. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Joalita Katinienė.

Audituojamas subjektas – Socialinių tyrimų institutas (toliau – Institutas) yra valstybės mokslo institutas – biudžetinė mokslinių tyrimų įstaiga. Adresas: Saltoniškių g. 58, 08105 Vilnius, identifikavimo kodas – 111963276. Instituto steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Audituojamu laikotarpiu Institutui vadovavo direktorius prof. habil. dr. Arvydas Virgilijus Matulionis, vyriausiąja buhalterė dirbo Ona Kuliešienė. Audituojamas laikotarpis – 2007 metai.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama Instituto 2007 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2007 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6).

Audituojamu laikotarpiu Institutas vykdė dvi programas: 1.1 „Mokslo plėtojimas“, kuriai vykdyti patvirtinta, gauta ir panaudota 1 359,8 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, ir 88.8 „Specialioji mokslo plėtojimo programa“ (patvirtinta 40,0 tūkst. Lt, gauta 338,8 tūkst. Lt viršplaninių pajamų). Institutas negavo ir nepanaudojo 132,3 tūkst. Lt biudžeto asignavimų. Iš viso 2007 metais buvo patvirtinta 1 672,9 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 1 667,4 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučiai – 629,1 tūkst. Lt.

Socialinių tyrimų institutas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditui taikytinas reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaida) yra 2 proc. išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – tai sudaro 32,2 tūkst. Lt, ir 2 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr.1) – tai sudaro 12,6 tūkst. Lt.

Norėdami gauti įrodymų audito tikslams pasiekti, nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Instituto vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, Institute atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras.

Ištyrę kontrolės aplinką ir atlikę detalius testus (savarankiškas audito procedūras), nustatėme sisteminių ir atsitiktinių klaidų, turėjusių įtakos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso (forma Nr. 1) ir Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 2) teisingumui.

Atliekant audito procedūras nustatyta ir tokių klaidų, kurios neturėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui ir valstybės lėšų ir turto valdymui, o buvo susijusios su neefektyvia vidaus kontrole. Šios klaidos nurodytos audituojamam subjektui Valstybės kontrolės rašte (2008-05- Nr. S-(50-1.11)-864.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

Institutas dalį gautų pavidimų lėšų (225,8 tūkst. Lt) neteisingai apskaitė lėšų, gautų už suteiktas prekes ir paslaugas, sąskaitoje (111) ir įmokėjo į biudžetą kaip gautas pajamas, nesivadovaudamas Taisyklių 135 ir 211 p. nuostatomis ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių¹ 67 p., kuriame nurodyta, kad biudžetinių įstaigų pavidimų lėšos – tai lėšos, gautos tam tikriems pavidimams vykdyti iš biudžetinių įstaigų (valstybės mokslo ir studijų įstaigų lėšos, teisės aktų nustatyta tvarka gautos iš Lietuvos valstybinio mokslo ir studijų fondo, taip pat lėšos, teisės aktų nustatyta tvarka gautos, iš kitų biudžetinių įstaigų, įgyvendinant jų programas) ir kitų juridinių ir fizinių asmenų. Patirtos išlaidos, kurios turėjo būti apskaitytos pavidimų lėšų išlaidose, apskaitytos faktinėse ir kasinėse išlaidose iš biudžeto vykdant specialiąją programą;

Institutas dalį gautų pajamų (50,0 tūkst. Lt) neteisingai apskaitė pavidimų lėšų sąskaitoje (110), nesilaikydamas Taisyklių 307 ir 308 p. nuostatų, ir nesumokėjo į biudžetą, nesilaikydamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių 22 p. nuostatų, kad biudžetinių įstaigų pajamos, gautos atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, vadovaujantis įstatymais arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, įmokamos į valstybės biudžetą. Dalį patirtų išlaidų (27,6 tūkst. Lt), kurios turėjo būti apskaitytos kaip specialiosios programos vykdymo išlaidos, Institutas neteisingai nurašė į pavidimų lėšų išlaidas. Nepanaudotas gautų pajamų likutis (22,4 tūkst. Lt) nurodytas pavidimų lėšų sąskaitoje (110).

Institutas nesivadovavo teisės aktų nuostatomis, nes nesumokėjo visų gautų pajamų į valstybės biudžetą, o pavidimų lėšas naudojo ne pagal paskirtį.

Dėl neteisingos pavidimų lėšų ir pajamų apskaitos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanso pavidimų lėšų likutis (110 sąskaitos aktyvas) 22,4 tūkst. Lt

padidintas, o lėšų, gautų už suteiktas paslaugas, likutis (111 sąskaitos aktyvas) – ta pačia suma sumažintas, atsiskaitymų už pavedimų lėšas likutis (176 sąskaitos pasyvas) 22,4 tūkst. Lt padidintas, o atsiskaitymų su biudžetu likutis (173 sąskaitos pasyvas) – ta pačia suma sumažintas.

Dėl neteisingo pavedimų lėšų išlaidų priskyrimo specialiosios programos vykdymo išlaidoms ir neteisingo specialiosios programos vykdymui patirtų išlaidų priskyrimo pavedimų lėšų išlaidoms Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje nurodytos faktinės (1 701,5 tūkst. Lt) ir kasinės (1 667,4 tūkst. Lt) išlaidos yra padidintos (maksimali padidinta išlaidų suma galėtų būti 198,2 tūkst. Lt (225,8 - 27,6), tačiau, įvertinus tai, kad ne visos neteisingai pervestos pavedimų lėšos galėjo būti panaudotos, padidintų išlaidų suma gali mažėti).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo 21 str. 1 d.², už apskaitos organizavimą pagal šio įstatymo reikalavimus atsako ūkio subjekto vadovas.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 4 p.³, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o vadovaujantis taisyklių 20 p., vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę ir išankstinę finansų kontrolę.

Rekomendacijos

Atsižvelgdama į ataskaitoje išdėstytus dalykus, kurie yra reikšmingi ir turėjo įtakos asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui, Instituto vadovybė turi imtis priemonių ir užtikrinti teisingą gautų pajamų pervedimą į biudžetą, pajamų ir pavedimų lėšų bei patirtų išlaidų apskaitą pagal apskaitos principus ir taisykles.

Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Socialinių tyrimų institutas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas Valstybės kontrolės 2007-09-24 raštu Nr. S-(50-1.11)-1431 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2008 metams išlaidų poreikio planavimo“, 2007-11-28 raštu Nr. S-(50-1.11)-

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės.

² Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-11-06 Nr. IX-574.

³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-05-25 įsakymu Nr. 1K-170 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės

1779 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“, 2007-12-18 raštu Nr. S-(50-1.11)-1949 „Dėl 9 mėnesių finansinės atskaitomybės vertinimo“.

Institutas dalį klaidų, turėjusių įtakos finansinių ataskaitų teisingumui, ištaisė iki finansinės atskaitomybės sudarymo.

Dėkojame Socialinių tyrimų instituto darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2007 metų finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2008 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 5-ąjį audito departamentą.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė